

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-255/23-T

Název	Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Sídlo	17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava - Poruba
E-mail	skolspec@skolspec.cz
IČO	13644319
Identifikátor	600026957
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Jíru
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místo inspekční činnosti	17. listopadu 1123/70, Ostrava-Poruba U Hrůbků 115/9, Nová Ves, Ostrava Čs. legií 42, Klimkovice
Inspekční činnost na místě	14. 2. 2023 – 17. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy, domova mládeže a školní jídelny. V době inspekční činnosti vzdělávání probíhalo v celkem 18 oborech vzdělání, a to ve čtyřletých oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou informační technologie, hotelnictví, předškolní a mimoškolní pedagogika a sociální činnost, ve tříletých oborech středního vzdělání s výučním listem pekař, cukrář, kuchař-číšník, prodavačské práce, provozní služby, potravinářská výroba, zpracovatel přírodních pletiv, zahradnické práce, stravovací a ubytovací služby a pečovatelské služby. Dalšími obory, ve kterých probíhalo vzdělávání, jsou praktická škola jednoletá a praktická škola dvouletá. Kromě těchto oborů realizovaných v denní formě poskytuje škola také vzdělávání v dálkové formě v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou pedagogika pro asistenty ve školství a sociální činnost (sociální činnost pro národnostní menšiny).

Ke dni 30. 9. 2022 se ve škole vzdělávalo v denní formě celkem 788 žáků a v dálkové formě 68 žáků. Z celkového počtu žáků bylo 344 se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž 57 se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. V domově mládeže bylo ubytovaných 144 žáků, z toho 37 s tělesným postižením, organizačně začleněných do 7 výchovných skupin.

Vzdělávání a školské služby jsou poskytovány v Ostravě na dvou místech poskytovaného vzdělávání a na jednom v Klimkovicích. Žákům školy, ale i dalším zájemcům poskytuje ubytovací služby Domov mládeže. Školní stravování je zajišťováno celodenně školní jídelnou, žáci mají možnost výběru ze dvou připravovaných hlavních jídel.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy si ve své strategii stanovila klíčové cíle, kterými chce přispět k rozvoji školy. Jde o další zlepšování materiálních podmínek školy, zkvalitnění výuky prostřednictvím moderních forem a metod. Dále také snížení počtu žáků, kteří zanechají vzdělávání během studia a zkvalitnění vzájemné spolupráce pedagogů. Materiální podmínky se zlepšují díky získávání dalších finančních zdrojů. Zkvalitnění výuky a snížení počtu žáků zanechávajících studia se dosud neprojevilo v plné míře.

Některé kompetence ředitelka účelně delegovala na své čtyři zástupce (tři pro teoretickou výuku a jednoho pro praktické vyučování). Dalším článkem vedení školy je rozšířené vedení školy, v němž zasedají i ekonomičtí pracovníci. Práce jednotlivých předmětových komisí je ředitelkou školy monitorována a ty jí mohou navrhovat své náměty prostřednictvím zápisů z jednání. Systém řízení školy je nastaven tak, aby umožňoval kvalitní organizaci práce celé školy. I vzhledem k tomu, že ve školním roce 2022/2023 byli nově jmenováni dva zástupci ředitelky pro teoretickou výuku, není tento systém dosud zcela funkční. Do současné doby nedošlo ke ztotožnění se všech pedagogů s vizemi, strategiemi a způsobem řízení nového vedení školy, což vyžaduje změnu v metodách a postupech k dosažení vytčených cílů. Neshody mezi vedením a pedagogy nejsou řešeny ke spokojenosti obou stran a nevedou k jejich eliminaci.

Vedení školy pravidelně provádí hospitační činnost a sleduje důležité oblasti vzdělávacího procesu, má přehled o jeho rezervách. Upřednostňovaná je výuka s využitím informačních a komunikačních technologií, což je ale limitováno nedokončenou síťovou infrastrukturou v budově školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je nastaveno tak, aby splňovalo potřeby školy a zároveň umožnilo podpořit zájmy jednotlivých pedagogů. Začínající a noví

učitelé dostávají adekvátní podporu nejen prostřednictvím přidělení uvádějícího pedagoga, ale i od ostatních kolegů.

Služby poradenského pracoviště se kvalitativně zlepšily a jsou zajišťovány pod vedením speciální pedagožky ve funkci výchovné poradkyně ještě dalšími čtyřmi pedagogickými pracovníky (výchovná poradkyně, speciální pedagožka, školní psycholožka a metodička prevence, která je současně i výchovnou poradkyní). Speciální pedagožky s výchovnou poradkyní shromažďují informace o žácích se SVP a ve spolupráci s výchovnými poradkyněmi a třídními učiteli pracují s doporučením školního poradenského zařízení. Všichni vyučující jsou s nimi seznamováni prostřednictvím sdíleného elektronického informačního systému. Speciální pedagožky metodicky vedou asistenty pedagogů, kteří efektivně podporují žáky se SVP a také se podílí na přípravě a vyhodnocování výuky. Při hospitační činnosti ve sledovaných hodinách vyučující měli přehled o podpůrných opatření jednotlivých žáků a poskytování podpůrných opatření bylo ve výuce patrné. Vyučující upravovali metody výuky, formy výuky v souladu s doporučením a poskytováním podpůrných opatření. Pozitivem byla individualizace výuky vzhledem k potřebám žáků se SVP. Přístup pedagogů byl vstřícný, respektující individualitu žáků a jejich potřeby, přispíval k rozvoji jejich vzdělávacího potenciálu.

Méně efektivní pro kvalitu výuky a komplexní poskytování podpůrných opatření byla vedením školy stanovená organizace výuky některých tříd oborů prodavačské práce a zpracovatel přírodních pletiv, kdy docházelo ke společné výuce teoretických předmětů ve více ročnících současně. Vzhledem ke speciálním potřebám těchto žáků a vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření školním poradenským pracovištěm se toto řešení nejeví jako vhodné.

Pozornost je věnována žákům ohroženým rizikem vzniku školní neúspěšnosti, je jim nabízeno doučování a individuální konzultace. Výchovné problémy jsou identifikovány v počátcích a řešeny se zákonnými zástupci formou výchovných pohоворů, v případě potřeby následuje zasedání výchovné komise, případně řešení s odborem sociálně právní ochrany dítěte. Klima tříd se sleduje v průběhu výuky, v pravidelných třídnických hodinách, akcích školy, projektech. V třídních kolektivech se sledují potencionální rizika a v případě potřeby se na ně reaguje intervenčními programy. Minimální preventivní program vyhovuje potřebám školy, je plánovitě uskutečňován a jeho účinnost je vyhodnocována. Ve škole je instalována schránka důvěry, s podněty pracuje metodik prevence a jsou přijímána účinná opatření. Kariérovému poradenství všech žáků je věnována adekvátní pozornost. Žáky ze sociálně slabého prostředí škola podporuje formou zapůjčení učebnic, organizací sbírky šatstva a ve spolupráci s dalšími spolky i finanční podporou na akce pořádané školou.

Škola nabízí žákům ubytování ve vlastním domově mládeže, který poskytuje standardní ubytování i dostatečné kvalitní zázemí pro využití volného času. Stabilní kolektiv vychovatelů úzce spolupracuje, členové si vyměňují zkušenosti a náměty pro další činnost. Žáci mohou navštěvovat zájmové kroužky (např. sportovní, šití, výtvarný, stolní tenis pro tělesně postižené, kulečník, plavání, fitness), které jsou realizované v rámci vybavení školy. Ke zkvalitnění přípravy na vyučování v případě ohrožení školním neúspěchem jsou žákům k dispozici asistenti pedagoga.

Vedení školy se daří zajišťovat optimální podmínky pro všechny realizované obory vzdělání. Škola disponuje potřebným množstvím dílen pro praktické vyučování. Méně vyhovující je stav budovy v Klimkovicích, které již v současné době neposkytuje žákům optimální prostředí pro získávání odborných kompetencí. Vedení školy se tímto stavem intenzívne zabývá a ve svých strategických záměrech má zpracované jednoznačné řešení.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou stanovena potřebná pravidla a opatření. Škola analyzuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, ke kterým následně přijímá opatření k jejich eliminaci. Touto problematikou se škola zabývá systematicky a odpovědně. Žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách. V případě úrazu jsou následně opětovně poučováni s cílem předcházet vzniku úrazů a snižovat jejich počet. Důvodem úrazů ve škole je většinou poranění v hodině tělesné výchovy, při pohybových aktivitách a praktickém vyučování. Vedení školy provádí analýzu úrazovosti. Její míra je i přes průběžně přijímaná opatření na zvýšené úrovni. Škola pozitivně podporuje kladné postoje ke zdravému životnímu stylu, nabízí kurzy plavání či lyžařské.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledované výuce bylo nastaveno příznivé pracovní klima, založené na přirozené autoritě vyučujících a jejich empatickém přístupu k žákům. Komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem probíhala korektně, bez náznaků nežádoucích projevů. Sledovaná teoretická výuka se vyznačovala kvalitativně odlišnou úrovní, která se projevovala zejména v různé míře aktivizace žáků a jejich spoluúčasti na vzdělávacím procesu. Společným znakem většiny hospitovaných hodin byla věcná správnost a přiměřená náročnost. Ve většině výuky byly teoretické poznatky efektivně propojovány s žákovskými znalostmi z běžného života. Učitelé většinou jen v malé míře vytvářeli prostor pro souvislejší vyjadřování žáků a rozvoj jejich komunikativních dovedností. Žákům, kteří vykazovali zájem o daný předmět nebo byli rychlejší, pedagogové jen ojediněle umožnili zadáním více úkolů pro další postup v jejich vzdělávání. Pouze v některých hodinách vyučující využili digitální technologie pro zvýšení názornosti výuky a jen ojediněle vedli žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů. Průběžně poskytovaná zpětná vazba kladla důraz na motivační hodnocení žáků. V závěrech vyučovacích hodin nebyl žákům většinou poskytnut dostatečný prostor pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení.

Pedagogové ve výuce českého a anglického jazyka přizpůsobovali tempo a náročnost výuky schopnostem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, avšak nenabízeli náročnější činnosti žákům se zájmem o předmět. Výuka byla vedena především frontálně, v anglickém jazyce se převážně zabývala gramatickými jevy a studiem reálií anglicky hovořících zemí. Vyučující využívali z velké části řízeného dialogu a samostatné práce, méně byla žákům dána možnost ke spontánnímu vyjadřování v cílovém jazyce. Výuka v maturitních ročnících byla věnována především přípravě k maturitní zkoušce, avšak menší důraz byl kladen na aktivity zaměřené na rozvoj kritického myšlení a individuálních postojů žáků. V závěru hodin nebyl věnován prostor k hodnocení cílů vzhledem ke vzdělávání žáků, v minimální míře bylo využito postupu formativního hodnocení a vzájemného hodnocení.

Ve sledovaných hodinách odborných předmětů byli žáci aktivizováni především prostřednictvím samostatné práce. Ojediněle se vyskytla práce ve dvojicích nebo práce skupinová. Učitelé měli osvojenou práci s informačními a komunikačními technologiemi, kterou v některých případech ovlivnila nefungující technika. Tam, kde žáci pracovali s počítači, moderními technologiemi a v odborných učebnách, byli více motivovaní, výuka je zajímala a přistupovali k ní s velkým zájmem. V hodinách, kdy výuka probíhala v tradičních třídách převažovala frontální výuka s menší orientací na aktivizaci žáků, docházelo tak k ochabování jejich pozornosti. V některých předmětech měli žáci ke sledování svého pokroku ve výuce zavedena žákovská portfolia.

Výuka v předmětech zahrnujících tělesnou výchovu a zdravotní tělesnou výchovu byla zaměřena na rozvoj pohybových schopností a dovedností. Žáci byli po celou dobu aktivní,

nenásilnou formou vedení k radosti z pohybu. Vyučující dbali na dodržování bezpečnosti, respektovali individuální pohybové předpoklady. V závěru hodin proběhlo vyhodnocení cíle a zhodnocení výuky i pohybových dovedností žáky i vyučujícím.

Výuka v praktické škole byla vedena efektivně vzhledem k potřebám žáků, přístup vyučujících i asistentů pedagogů byl trpělivý, vstřícný, respektující žáka a jeho možnosti. Žáci byli vedeni vhodnými metodami k osvojení vědomostí, postupu práce metodou instruktáže, napodobovali vyučující i asistenty, kteří je trpělivě vedli a podporovali ve výuce. Žáci rozvíjeli své manuální dovednosti a osvojovali si nové.

Praktické vyučování bylo sledováno jak na pracovištích školy, tak i u smluvních partnerů. Ve sledovaném odborném výcviku učivo navazovalo svým obsahem na odborné předměty teoretické výuky se zaměřením na prohlubování nabytých vědomostí, rozvoj požadovaných praktických dovedností a pracovních postojů a návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Plnění jednotlivých úkolů předcházela instruktáž ze strany učitelů, v případě potřeby i opakování. V průběhu hodin praktického vyučování žáci pracovali samostatně, případně ve dvojicích, používali vhodný pracovní oděv, ochranné pomůcky a dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví. Veškeré aktivity probíhaly v přiměřeném tempu, vhodným způsobem učitelé zohledňovali individuální potřeby žáků.

Výchovně vzdělávací činnost domova mládeže navazuje na výchovně vzdělávací činnost školy. Nabízené volnočasové aktivity vhodně doplňují vzdělávací nabídku školy formou odpočinkových, rekreačních, zájmových a sportovních činností. Ubytovaní žáci mají dostatek prostoru k přípravě na vyučování i k osobnímu volnu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Systém průběžného hodnocení žáků je založen především na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného, ústního a praktického ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Individuální i celkové výsledky vzdělávání žáků jsou systematicky vyhodnocovány vedením školy, pedagogickou radou i předmětovými komisemi. Se získanými daty vedení školy i učitelé dále pracují a přijímají k nim konkrétní opatření tak, aby se co nejvíce snížilo riziko u žáků ohrožených školním neúspěchem (skupinové a individuální doučování, konzultace). Žáky a jejich zákonné zástupce průběžně informuje o prospěchu prostřednictvím elektronického informačního systému, na třídních schůzkách a při individuálních konzultacích.

V porovnání s předchozím školním rokem žáci celkově dosahovali přibližně stejných výsledků. V maturitních oborech prospělo s vyznamenáním a prospělo přibližně 95 % a u oborů se závěrečnou zkouškou 97,5 %. Úspěšnost žáků při ukončování vzdělávání vykazuje za poslední tři školní roky podobné výsledky. U maturitní zkoušky vykazují žáci školy v posledních třech letech nižší úspěšnost než žáci stejných oborů v České republice, a to ve společné části zkoušky. Nejslabší výsledky mají žáci v oblasti cizího jazyka. V rámci celkových výsledků přesahovala jejich neúspěšnost celostátní průměr ve všech oborech (Hotelnictví 20 % neúspěšných, Informační technologie 28,6 % neúspěšných a Sociální činnost 22 % neúspěšných). Škola se výsledky maturitních zkoušek zabývá, ale dosud přijatá opatření nevykazují tendenci ke zlepšování. Z výsledků závěrečných zkoušek v posledních třech letech je zřejmé, že téměř všichni žáci ji vykonají (např. v minulém školním roce ze 107 konajících žáků úspěšně složilo zkoušku 104 žáků).

V průběhu vzdělávání dochází k odchodem žáků, které jsou často ovlivněné nepřizpůsobením se pravidelnému školnímu režimu a nízkou motivaci žáků k učení. Nejvíce předčasně ukončují vzdělávání žáci oborů pekař, cukrář, kuchař-číšník a žáci dálkového

studia. Nižší míra ukončování vzdělávání v jeho průběhu je naopak u žáků v oborech prodavačské práce, provozní služby, potravinářská výroba, zpracovatel přírodních pletiv, zahradnické práce, stravovací a ubytovací služby a pečovatelské služby.

Škola průběžně sleduje uplatnitelnost žáků na trhu práce a díky spolupráci se zaměstnavateli v rámci praktického vyučování řada žáků po ukončení vzdělávání zůstává pracovat v těchto firmách a zařízeních.

Absence žáků ve vyučování činila v loňském školním roce průměrně 199 vyučovacích hodin na žáka, neomluvená absence činila 5 hodin na žáka. Škola bezodkladně řeší nejen problémy spojené s absencí, ale i ostatní projevy nevhodného chování žáků. Využívá při tom individuální přístup založený na empatii a povědomí o osobnostech a rodinném prostředí jednotlivých žáků. Jednotlivé kroky jsou delegovány na třídní učitele, kteří spolupracují s dalšími vyučujícími teoretického i praktického vyučování, a především zajišťují informování zákonných zástupců nezletilých žáků, jednání s žáky a jejich rodiči, popř. s ošetřujícími lékaři. V případě potřeby je vysoká absence řešena i ve spolupráci s pracovníky školního poradenského pracoviště. Neomluvená absence se týká spíše jednotlivců a často končí odchodem žáka ze školy.

Škola dlouhodobě spolupracuje s vnějšími partnery. Účinná spolupráce se zřizovatelem podporuje sounáležitost s obcí, škola se podílí na organizaci sportovních, kulturních a osvětových veřejných akcí. Pro zajištění praktického vyučování žáků spolupracuje škola s organizacemi zaměstnavatelů z mnoha oborů, např. sociální služby, zdravotnictví, školství a gastronomie. Dalšími partnery školy jsou mimo jiné Asociace kuchařů a cukrářů ČR, Česká barmanská organizace CBA, AHR Asociace hotelů a restaurací a Moravskoslezský pakt zaměstnanosti. Znalosti a dovednosti žáků školy jsou cíleně rozvíjeny jejich zapojováním do mnoha soutěží, a to především oborových, ve kterých opakovaně žáci dosahují dobrých výsledků. V průběhu školního roku probíhá celá řada odborných a kulturních exkurzí, výukových programů, přednášek a besed, což vytváří dobré předpoklady pro propojení vzdělávacího obsahu s odbornou praxí a běžným životem. Žáci školy se aktivně zapojují do charitativních akcí a dobrovolnické činnosti (sbírky šatstva, potravin, dobrovolnické činnosti v domově seniorů, mateřské škole, Papučový den – podpora mobilního hospice). S úspěchem škola realizuje různé projekty. Zapojením školy do projektu Erasmus+ je žákům umožněno absolvovat stáže např. v Itálii (gastro a potravinářské obory) nebo ve Francii a Nizozemí (zdravotnické a sociální profese). Do získávání zkušeností v zahraničí jsou zapojeni také pedagogové školy. Škola je součástí Akademie CISCO, v jejímž rámci žáci získávají specializované certifikáty v oblasti informačních a komunikačních technologií (v minulém školním roce získali žáci 15 certifikátů, v tomto do data inspekční činnosti to bylo 10 certifikátů). Při škole pracují dva zapsané spolky: ABAK – počítadlo a Duhový klíč. Oba svým zaměřením umožňují žákům se znevýhodněním jejich integraci a zapojení se do volnočasových, rekreačních, sportovních a vzdělávacích aktivit. Všechny tyto školní i mimoškolní aktivity umožňují všem žákům školy zlepšit své sociální, komunikační kompetence a pohybové schopnosti.

Závěry

Vývoj školy

- Změny na vedoucích pracovních pozicích ředitelky školy a dvou jejich zástupců
- Postupné zlepšování materiálních podmínek školy
- Zavedení elektronického informačního systému školy

Silné stránky

- Pedagogové při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářejí příznivé prostředí a mají vstřícný a respektující přístup vzhledem k jejich potřebám při vzdělávání
- Zapojení žáků do dobrovolnické činnosti rozvíjí jejich sociální, osobnostní a komunikativní kompetence

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve většině sledovaných hodin nebyli žáci vedeni k práci s různými informačními zdroji
- V části teoretických hodin nebyly vytvářeny dostatečné podmínky pro aktivní spolupráci žáků, při využívání tradičních forem výuky nedocházelo k aktivizaci žáků
- Vedení školy se dosud nedaří zajistit sdílení a naplňování svých vizí všemi pedagogy
- Organizace výuky ve školním roce 2022/2023 neposkytuje v některých případech optimální podmínky pro realizaci podpůrných opatření

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hledat efektivní metody a způsoby pro dosažení názorové shody mezi vedením školy a pedagogy
- Optimalizovat organizaci vzdělávání v zájmu vzdělávacích potřeb žáků
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků více směřovat na kooperativní metody výuky a získané zkušenosti implementovat ve výuce
- Vést žáky ve výuce k vyhledávání informací z více zdrojů
- Zaměřit se na zlepšení a kvalitu internetového připojení a síťového vybavení školy

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejně lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csei.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výkaz M8 k 1. 9. 2022
2. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2022/2023
3. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2022/2023
4. Plán hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 2022/2023
5. Zápis z jednání pedagogických rad ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023
6. Záznamy z kontrol a hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 2022/2023

7. Dokumentace školního poradenského pracoviště platná ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Dokumentace žáků se SVP a IVP, seznam žáků s doporučením ŠPZ ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Plán práce školního poradenského pracoviště, školní rok 2022/2023
10. Strategie předcházení školní neúspěšnosti školní rok 2022/2023
11. Preventivní program školy, školní rok 2022/2023
12. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023
13. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti žáků při poskytování vzdělávání vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)
15. Dokumentace domova mládeže vedená ve školním roce 2022/2023
16. Webovské stránky školy vedené ve školním roce 2022/2023
17. Výroční zprávy školy za školní roky 2019/2020, 2020/2021 a 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Milan Heroudek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Martina Slischková, školní inspektorka

Mgr. Adéla Kulová, školní inspektorka

Mgr. Kateřina Veselá, školní inspektorka

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE: 17. 3. 2023
Č. J.: ČSIT-255/23-T
SPIS. ZN.: SSZM/01948/2023/b
VYŘIZUJE: Mgr. Ivana Jíru
TEL.: 605 881 125
E-MAIL: ivana.jiru@skolspec.cz
DATUM: 31. 3. 2023

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
PhDr. Hana Slaná
Matiční 20
702 00 Ostrava

Připomínky k obsahu inspekční zprávy

Vážená paní ředitelko inspektorátu,

v intencích ustanovení § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, podávám 2 připomínky k obsahu inspekční zprávy.

Část - Hodnocení podmínek vzdělávání

Výrok – *Do současné doby nedošlo ke ztotožnění se všech pedagogů s vizemi, strategiemi a způsobem řízení nového vedení školy, což vyžaduje změnu v metodách a postupech k dosažení vytčených cílů. Neshody mezi vedením a pedagogy nejsou řešeny ke spokojenosti obou stran a nevedou k jejich eliminaci.*

+ související část Závěry - slabé stránky a příležitosti ke zlepšení:

Výrok - *Vedení školy se dosud nedáří zajistit sdílení a naplnění svých vizí všemi pedagogy*

Připomínka:

Základní vizí školy je být v povědomí uživatelů vzdělávací služby „Školou s dobrým jménem“, dílčími cíli vedoucími k naplnění vize pak jsou:

- a) estetizace vybraných prostor školy, propagace školy na sociální síti, prezentace školy
- b) rovné příležitosti ve vzdělávání
- c) kvalitní příprava pro praxi, snížení kvanta odchodů žáků ze vzdělávání
- d) vybudování nového gastrocentra
- e) rozšíření psychologické pomoci žákům
- f) nové pracoviště odborného výcviku – prodavačské práce
- g) mezioborová spolupráce

Inspekční zpráva neuvádí konkrétně, se kterou vizí či strategií se pedagogové neztotožnili. Vedení školy je přesvědčeno, že převážná část výše uvedených cílů je akceptována většinou pedagogického sboru.

Vedení školy na své vizi a cílech neshledává žádnou skutečnost, jež by měla intenci negativně ovlivnit proces poskytování veřejné služby vzdělávání či být překážkou kvalitního výkonu práce kteréhokoli pedagogického pracovníka.

Vedení školy není informováno o konkrétním obsahu neshod mezi vedením a pedagogy, ani o neřešených neshodách, proto je velmi obtížné jakékoli neshody eliminovat.

Vedení školy řeší problémy související se vzděláváním především v zájmu příjemců veřejné služby vzdělávání, respektive v zájmu žáků a jejich zákonných zástupců. Vedení školy si je vědomo, že prostředky určené k prioritnímu uspokojování potřeb žáků nemusí být vždy akceptovány pedagogy – například zavedení povinnosti konzultačních hodin každého učitele jedenkrát týdně v odpoledním čase v rozsahu 2 hodin určených například k doučování žáků, ke konzultaci problematických záležitostí souvisejících se vzděláváním.

Některé vedením identifikované neshody či nesouhlasy se přímo netýkají vizí, ale například určení čerpání dovolené pedagogů výhradně ve dnech školních prázdnin, realizace školení a předmětových komisí v pracovních dnech, které jsou současně dny vedlejších školních prázdnin, případně omezení neodůvodněného tisku a přechod na elektronickou podobu dokumentace. Těchto „neshod“ si je vedení školy vědomo.

Vedení školy vyhovuje individuálním požadavkům a odůvodněným potřebám pedagogů ve všech případech, kdy to organizace hlavní činnosti dovoluje, je přístupné k diskusi jak individuální, tak skupinové či hromadné v širokém časovém rozmezí. Velká část pedagogických pracovníků řeší s vedením problémy a požadavky většinově bez časového omezení, neprodleně, bez nutnosti rezervace jednání.

K naplnění cílů směřujících ke zkvalitnění poskytování vzdělávání bude vedení školy pokračovat ve společných dobrovolných schůzkách s pedagogy, kde bude projednávat své záměry, poskytovat zpětnou vazbu, komunikovat potřeby a náměty členů pedagogického sboru.

Vedení školy se s výše uvedeným výrokem týkajícím se neřešení neshod a jejich eliminace neztotožnilo pro jeho nekonkrétnost, nejasnost a nemožnost přijetí adekvátního opatření.

Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba,

příspěvková organizace

17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava-Poruba

Část - Hodnocení podmínek vzdělávání

Výrok – *Méně efektivní pro kvalitu výuky a komplexní poskytování podpůrných opatření byla vedením školy stanovená organizace výuky některých tříd oborů prodavačské práce a zpracovatel přírodních pletiv, kdy docházelo ke společné výuce teoretických předmětů ve více ročnících současně. Vzhledem ke speciálním potřebám těchto žáků a vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření školním poradenským pracovištěm se toto řešení nejeví jako vhodné.*

+ související část Závěry - slabé stránky a příležitosti ke zlepšení:

Výrok - *Organizace výuky ve školním roce 2022/2023 neposkytuje v některých případech optimální podmínky pro realizaci podpůrných opatření.*

Vedení školy nesouhlasí s konstatováním, že škola neposkytuje v některých případech optimální podmínky pro realizaci podpůrných opatření. Konstatování není podpořeno akceptovatelnou a konkrétně specifikovanou argumentací.

Vedení školy je přesvědčeno, že všichni pedagogové vytváří optimální podmínky pro vzdělávání každého žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a že při konstatování této slabé stránky došlo k vyhodnocení situace pod vlivem individuálního subjektivního sdělení nekorespondujícího s názorem většiny pedagogických pracovníků vyučujících ve třídách s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterých je ve škole celkem 344.

Obě třídy byly sloučeny v souladu s právními předpisy (ustanovení §§ 24 a 25 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů a § 16 školského zákona).

Žádný žák nebo zákonný zástupce žáka neprojevil nespokojenost s průběhem vzdělávání. Žádný žák zařazený do předmětných tříd (PR23 a KP12) neukončil v tomto školním roce vzdělávání.

K výše uvedenému konstatování sděluje vedení školy následující vysvětlení:

Před sloučením tříd v oboru Prodavačské práce a Zpracovatel přírodních pletiv vedení školy pečlivě zvažovalo s ohledem na zdravotní postižení žáků způsob sloučení tříd, v nichž nebylo dosaženo minimálního možného počtu žáků. Vedení školy vyhodnotilo jako nesouladné se vzdělávacími zájmy žáků slučovat třídy různých oborů, v nichž se navíc zvlášť vzdělávají žáci s tělesným postižením a žáci s mentálním postižením. Jako vhodná varianta se po distanční výuce jevilo sloučení tříd, v nichž se žáci vzájemně znali z odborného výcviku, jež byl realizován v době uzavření škol ve větší míře než teoretická výuka.

Záměr sloučení tříd KP1 a KP2 a tříd PR2 a PR3 byl předložen pedagogické radě, ke sloučení se nikdo ústně ani písemně nevyjádřil.

**Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba,
příspěvková organizace**
17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava-Poruba

Odborný výcvik třídy KP12 je realizován ve škole v odborné dílně, kde jsou žáci společně při odborném výcviku vždy tři dny v týdnu (celkový počet žáků každé sloučené třídy je 13 žáků), ve dvou dnech probíhá teoretické vyučování.

Pro žáky oboru prodavačské práce bylo na začátku letošního školního roku nově zřízeno pracoviště odborného výcviku – školní bufet s moderním zařízením. Ke zřízení školního pracoviště došlo zejména z důvodu nevhodných podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na smluvním pracovišti (převoz těžkých palet a klecí se zbožím, manipulace s kartony prášků, očekávání výkonu srovnatelného s žáky bez speciálních vzdělávacích potřeb apod.).

Žáci i učitelé jsou na nově zřízeném pracovišti odborného výcviku velmi spokojeni. Praktické vyučování je tři dny v týdnu a je pro budoucí pracovní uplatnění těchto žáků stěžejní. Teoretické vyučování je realizováno ve dvou dnech, v některých předmětech jsou žáci děleni podle příslušného ročníku. Ve třídě vyučují erudovaní pedagogové, počet žáků (13) predikuje individuální přístup při aplikaci moderních metod výuky a kreativity učitele. Výsledky vzdělávání žáků třídy PR23 jsou slabé pouze ve dvou odborných předmětech teoretického vyučování, což není ojedinělý jev ani ve třídách nesloučených, nikdo z žáků sloučené třídy v letošním školním roce neukončil vzdělávání. U žádného žáka nedošlo dle analýzy speciálních pedagogů k nedodržení konkrétního podpůrného opatření.

Vedení školy je přesvědčeno, že škola dlouhodobě a setrvale vytváří pro žáky se SVP nadstandardně vhodné podmínky k získání středoškolského vzdělání, o čemž svědčí i využívání vzdělávacích služeb žáky opakovaně při získávání vzdělání ve více oborech.

S pozdravem

Mgr. Ivana Jíru
ředitelka školy

Česká školní inspekce Moravskoslezský inspektorát

V Ostravě 24. 4. 2023
Čj.: ČŠIT-1106/23-T

Stanovisko k připomínkám

Ředitelka právnické osoby **Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, příspěvkové organizace** (dále „škola“), podala připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIT-255/23-T dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

„Výrok – Do současné doby nedošlo ke ztotožnění se všech pedagogů s vizemi, strategiemi a způsobem řízení nového vedení školy, což vyžaduje změnu v metodách a postupech k dosažení vytčených cílů. Neshody mezi vedením a pedagogy nejsou řešeny ke spokojenosti obou stran a nevedou k jejich eliminaci.“

+ související část Závěry – slabé stránky a příležitosti ke zlepšení:

„Výrok – Vedení školy se dosud nedáří zajistit sdílení a naplnění svých vizí všemi pedagogy.“

„Vedení školy se s výše uvedeným výrokem týkajícím se neřešení neshod a jejich eliminace neztotožnilo pro jeho nekonkrétnost, nejasnost a nemožnost přijetí adekvátního opatření.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Česká školní inspekce (dále jen „ČŠI“) při inspekční činnosti postupuje v souladu s předmětem inspekční činnosti, kterým bylo v případě výše uvedené školy hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona. Inspekční činnost ČŠI provedla podle *Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání* schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, platných pro školní rok 2022/2023 (dále „kritéria hodnocení“). Kritéria hodnocení umožňují ČŠI hodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání a školských služeb na úrovni koncepce a rámce školy, pedagogického vedení školy, kvality pedagogického sboru, výuky, vzdělávacích výsledků žáků a rovných příležitostí. Při inspekční činnosti ve škole vycházela ČŠI z kritérií hodnocení modifikovaných pro střední odborné vzdělávání, jejichž naplnění posuzovala na základě inspekčních hospitací, rozhovorů s pedagogickými pracovníky školy, prohlídky školy a sledování organizace vzdělávání, dokumentace školy, veřejně dostupných informací o škole a dotazníkového šetření mezi pedagogy a žáky.

K uvedenému hodnocení v textu inspekční zprávy a k následnému závěrečnému shrnutí dospěl inspekční tým na základě analýzy provedených hospitací, rozboru školou předložené dokumentace, z informací vyplývajících z rozhovorů s pedagogy v rámci hospitační činnosti a následně také z anonymního standardizovaného dotazníkového šetření, kterého se zúčastnili pedagogové školy.

V rámci tohoto dotazníkového šetření byli osloveni všichni učitelé teoretického i praktického vyučování a 64 (což je cca 60 % z celkového počtu pedagogů) z nich byly předány přístupové údaje pro vyplnění. Z následné analýzy vyplynulo, že na dané otázky odpovědělo pouze 50 respondentů (45 % ze všech pedagogů). V rámci zadávání dotazníkového šetření a při pohospitačních rozhovorech se inspekční tým setkal také např. s obavami pedagogů týkající se zajištění úplné anonymity a nemožnosti respondenta identifikovat vedením školy.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že v oblasti Školní klima na otázku *Učitelé mohou bez obav rozporovat kroky vedení, pokud s nimi nesouhlasí* odpovědělo 37,3 % pedagogů, že spíše ne, 23,5 % odpovědělo, že rozhodně ne. Na otázku *Neshody vzniklé mezi učiteli a vedením školy jsou řešeny a vedou ke zkvalitnění jejich spolupráce* odpovědělo 29,4 % respondentů, že spíše ne, 17,6 % uvedlo, že určitě ne. Na otázku *Vedení a učitelé si vzájemně poskytují zpětnou vazbu týkající se jejich práce* odpovědělo 15,7 % odpovídajících, že spíše ne, 15,7 %, že určitě ne.

Řada učitelů také využila možnost doplnit další informace nad rámec vyplňených položek v dotazníku a slovně se v otevřených otázkách vyjádřila k celkové atmosféře na pracovišti, kterou vnímají jako atmosféru strachu, obav, snižování sebevědomí. Je zmíněno i arogantní a dishonestující chování ředitelky školy vůči zaměstnancům a také její veřejné znevažování práce předcházejícího vedení školy. Negativně jsou vnímány kroky vedení školy v oblasti spolupráce s odborovou organizací, v nerovných podmínkách při odměnování za práci a neefektivní spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

Při závěrečné části inspekční činnosti, které se zúčastnili i zástupci zřizovatele, byla ředitelce prezentována souhrnná zjištění inspekčního týmu i výsledky z dotazníkového šetření mezi učiteli i žáky. Ze strany inspekčního týmu byla ředitelka školy i její zástupci upozorněni na negativní zjištění v oblasti vztahů mezi vedením a pedagogy. Vedení školy bylo doporučeno zvážit, jaké strategie a postupy zvolit pro vytváření příznivých prosociálních vztahů ve škole.

Výše uvedené skutečnosti potvrzují stanovisko inspekčního týmu. Vedením školy je nastaven reálný další rozvoj školy. Metody a způsoby jeho prosazování doposud neumožnily pochopení záměrů vedení ze strany všech pedagogů školy. Vzniklé neshody nejsou řešeny ke spokojenosti všech stran a nevedou k jejich eliminaci.

Ředitelka školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

„Výrok – Méně efektivní pro kvalitu výuky a komplexní poskytování podpůrných opatření byla vedením školy stanovená organizace výuky některých tříd oborů prodavačské práce a zpracovatel přírodních pletiv, kdy docházelo ke společné výuce teoretických předmětů ve více ročnících současně. Vzhledem ke speciálním potřebám těchto žáků a vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření školním poradenským pracovištěm se toto řešení nejeví jako vhodné.“

+ související část Závěry – slabé stránky a příležitosti ke zlepšení:

Výrok – Organizace výuky ve školním roce 2022/2023 neposkytuje v některých případech optimální podmínky pro realizaci podpůrných opatření.

Vedení školy nesouhlasí s konstatováním, že škola neposkytuje v některých případech optimální podmínky pro realizaci podpůrných opatření. Konstatování není podpořeno akceptovatelnou a konkrétně specifikovanou argumentací.“

Stanovisko inspekčního týmu:

Výše uvedený výrok a závěr ve slabých stránkách a příležitostech ke zlepšení vychází ze zjištění inspekčního týmu, která vyplývají z hospitační činnosti, rozhovorů s pedagogickými pracovníky včetně vedení školy a analýzy dokumentace školy.

Inspekční tým při analýze rozvrhů hodin jednotlivých tříd platných v době konání inspekční činnosti zjistil následující skutečnosti:

– žáci oboru Prodavačské práce jsou při teoretickém vyučování vzděláváni ve skupinách, které jsou vytvořeny spojením 2. a 3. ročníku v předmětech Český jazyk, Matematika, Zbožíznařství, Informační a komunikační technologie, Hospodářské výpočty, Obchodní provoz a Občanská výchova (třída PR23),

– žáci oboru Zpracovatel přírodních pletiv jsou při teoretickém vyučování vzděláváni ve skupinách, které jsou vytvořeny spojením 1. a 2. ročníku v předmětech Český jazyk, Matematika, Informační a komunikační technologie, Stroje a zařízení, Materiály, Technologie a Občanská výchova (třída KP12).

Z analýzy osobní dokumentace žáků oborů Prodavačské práce a Zpracovatel přírodních pletiv vyplynulo, že se zde vzdělávají žáci, pro které poradenská zařízení doporučila poskytování podpůrných opatření v rozsahu 2. až 5. stupně (dále „PO“). Ve třídě KP12 to byl 1x 2. stupeň PO, 5x 3. stupeň PO, 6x 4. stupeň PO, 1x 5. stupeň PO, ve třídě PR23 to byl 9x 3. stupeň PO, 4x 4. stupeň PO bez asistenta pedagoga. Kombinace spojování výuky dvou ročníků výše uvedených předmětů a zároveň takového rozsahu podpůrných opatření, nemůže každému žákovi při takovéto organizaci výuky zajistit poskytování požadované konkrétní podpory a vytváření rovných podmínek pro dosahování školních úspěchů.

Inspekční tým při rozhovorech s členkami školního poradenského pracoviště zjistil, že ony také neshledávají tento způsob organizace výuky za efektivní. Z hlediska pedagogického řízení školy je i negativním zjištěním, že toto zásadní rozhodnutí vedení školy v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebylo konzultováno se školním poradenským pracovištěm.

Z hospitační činnosti, dokumentace, z rozhovorů s pedagogy, se členy školního poradenského pracoviště a vedení školy došel inspekční tým k závěru, že výuka touto formou nemůže zajistit optimální podmínky pro individualizaci výuky tak, jak je doporučováno ze strany poradenských zařízení. Výše uvedené skutečnosti potvrzují stanovisko inspekčního týmu, že organizace výuky ve školním roce 2022/2023 neposkytuje v některých případech optimální podmínky pro realizaci podpůrných opatření.

Ředitelka školy v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona informovala Českou školní inspekci, jaká opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti přijala. Přijatá opatření dokazují, že hledá možnosti, jak je možné identifikované problémy řešit.

Mgr. Milan Heroudek
vedoucí inspekčního týmu

Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba, příspěvková organizace
Mgr. Ivana Jíru
ředitelka školy
17. listopadu 1123/70
70800 Ostrava - Poruba
ID DS: 9sjfcqr